

ORVOSMETEOROLÓGIAI KONFERENCIA - 2013

Budapest, 2013. május 23-24.

ELŐSZÓ AZ ORVOSMETEOROLÓGIAI KONFERENCIA SZÁMHOZ PREFACE TO THE MEDICAL METEOROLOGY WORKSHOP ISSUE

Németh Ákos

Országos Meteorológiai Szolgálat, Éghajlati Osztály, 1024 Budapest, Kitaibel P. u. 1. nemeth.a@met.hu

„Abból, hogy nálunk ez az első ilyen jellegű konferencia, nem szabad arra következtetni, hogy az orvometeorológia egészen fiatal és új tudományág lenne, sem arra, hogy hazánkban nem lettek volna régi művelői.” Ezek dr. Schulhof Ödön szavai, aki az ötven évvel ezelőtt (1963. május 16-17-én) megrendezett I. Orvometeorológiai Konferencia előadásait tartalmazó kötet előszavát jegyzi. Ez a gondolat azonban, úgy tűnik, örökérvényű. Abból tehát, hogy majd’ ötven évig nem volt nálunk ilyen jellegű konferencia, nem szabad arra következtetni, hogy az *orvometeorológia*, mint tudományág elhalt volna, sem arra, hogy hazánkban ne lennének művelői. Ennek ellenére az orvometeorológia hazai története erősen hullámzó ívet mutat. Bár már a Magyar Meteorológiai Társaság alapítóokiratának 23.§-a kimondta, hogy „egészségügyi és élettani szakosztály alakítható”, erre az eseményre 25 évet kellett várni. Az 1950-ben létrejött Orvometeorológiai Szakosztályt többek közt Schulhof Ödön, Kérdő István, Predmerszky Tibor és Örményi Imre lelkesedése és kitartó szakmai munkája tartotta életben. Azt, hogy az orvosok és a meteorológusok között egyaránt növekedett az érdeklődés a téma iránt, mi sem bizonyítja jobban, mint az 1951-es első és az 1956-os második Orvometeorológiai Tanfolyam, majd az 1963-as I. Orvometeorológiai Konferencia. Ez utóbbi sikerein felbuzdulva 1966-ban Nemzetközi Biometeorológiai Konferenciát szerveztek Budapesten. Ennek megvalósulása mutatja, hogy a hazai orvometeorológia abban az időben a világ élvonalához tartozott. A sikerekhez az is hozzájárulhatott, hogy Aujezsky Lászlónak, Örményi Imrének és Kérdő Istvánnak köszönhetően a szocialista országok közül elsőként — és a világon az akkori NSZK után másodikként — 1958. március 19-én elindultak Magyarországon a rendszeres orvometeorológiai előrejelzések. Talán nem túlzás azt mondani, hogy ez volt az „aranykor”. A lassú hanyatlás első jele volt, hogy a 70-es évek közepén megszűnt az Országos Meteorológiai Szolgálat 1958 óta működő Biometeorológiai Osztálya. Bár 1982-től átmenetileg ismét volt Biometeorológiai Csoportja a Szolgálatnak, de a téma a 90-es évek végére, a 2000-es évek közepére fokozatosan elhalt mind az OMSZ-nál, mind a Meteorológiai Társaságnál. A Magyar Meteorológiai Társaság XXVIII. Vándorgyűlésén Örményi Imre fájdalmasan jegyezte meg: „*Sajnos az orvometeorológiának ma sincs hivatalos otthona hazánkban!*” Csak apró vigasz, hogy 2008. február 12-én a korábbi Orvometeorológiai Szakosztály jogutódjaként létrejött az MMT Agro- és Biometeorológiai Szakosztálya. Pedig napjainkban az atmoszférikus környezet és az emberi egészség közötti kapcsolat a nagyközönség számára is az érdeklődés homlokterébe került. A városi légszennyezettség, az allergén pollenek jelenléte a levegőben, a klímaváltozás következtében egyre gyakrabban előforduló hőhullámok, illetve az népesség körében az időjárás-érzékenység általánossá válása mind-mind azt mutatják, hogy az orvometeorológiai ismeretekre egyre nagyobb szükségünk van. Ilyen előzmények után a Magyar Meteorológiai Társaság, a Magyar Balneológiai Egyesület és a Magyar Higiénikusok Társasága elérkezettnek látta az időt, hogy tudományos konferencia keretein belül megvitassa az orvometeorológia, illetve tágabb értelemben a humán biometeorológia jelenlegi helyzetét. E rendezvényt lehetőséget kívántunk nyújtani mindazon hazai (esetleg határon túli) szakemberek számára, akik az *orvometeorológia* és a *humán biometeorológia* bármely területén dolgoznak, kutatnak, hogy megismerhessék egymás munkáját. Nem titkolt célunk volt, hogy az orvos- és egészségtudomány, valamint a meteorológia és klimatológia közötti párbeszéd hosszú szünet után újrainduljon. Abban a hitben álltunk neki a szervezésnek, hogy egy konferencia hozzájárulhat közös kutatási programok, kutatói együttműködések létrehozásához. Fontos célként tűztük ki továbbá, hogy méltó módon emlékezzünk a kiváló humán biometeorológusra, Örményi Imrére, halálának 10. évfordulóján. A résztvevők száma, a bemutatott előadások mennyisége, minősége és szerteágazósága mutatja, hogy nem volt hiábavaló a konferencia megszervezése. A helyszínen tapasztalt családi légkör, az élénk és inspiratív szakmai beszélgetések, valamint a visszajelzések alapján elmondhatjuk, hogy a céljainkat nagyrészt megvalósítottuk. Ahhoz, hogy a szakterületek között most megkezdett párbeszéd folytatódhasson, elengedhetetlen, hogy ne kelljen újabb ötven évet várni a következő találkozóra. **A konferenciára 38 fő regisztrált, ők 5 poszter- és 21 szóbeli előadást kíséreltek figyelemmel. A tervezett program kiegészült még 3, előre nem tervezett előadással is.**

Felhívásunkra a konferencia után 10 előadás szerzői küldték be kéziratukat, ezeket most közreadjuk.